A. D. 1917. Nrus VII.

CURRENDA

L. 1675.

Rada archiwalna.

Istniejąca przy c. k. Komisyi centralnej dla zabytków sztuki III. Sekcya, mająca za zadanie opiekę nad zabytkami piśmiennemi, została od Komisyi w r. 1912 odłączoną i przydzieloną do c. k. Rady archiwalnej, z obowiązkiem i prawem czuwania nad zachowaniem i ochroną wszelkich zabytków piśmiennych, w czyichkolwiekby rękach się znajdowały na całym obszarze państwa. Dla osiągnięcia tego celu zostają równocześnie ustanowieni konserwatorowie, których mianuje, na propozycyę c. k. Rady archiwalnej, Minister spraw wewn. na przeciąg pięciu lat.

Konserwatorowie ci mają obowiązek dokładnego i możliwie zupełnego poznania wszystkich w ich okręgu znajdujących się publicznych i prywatnych archiwów i bibliotek, tych ostatnich o tyle, o ile mieszczą w sobie rękopisy lub stare druki, dalej winni zbadać ich stan i zasoby i zdać o tem sprawę c. k. Radzie archiwalnej; są oni również uprawnieni i obowiązani czuwać nad tem, aby możliwe nieprawidłowości w przechowaniu i zarządzie zabytków piśmiennych były usunięte, wreszcie aby takowe były zabezpieczone przed zniszczeniem, uszkodzeniem, narażeniem na jakiekolwiek niebezpieczeństwo, przed rozwleczeniem i sprzedażą w ręce niepowołane lub za granicę kraju.

Konserwatorami w tej części kraju zostali mianowani:

Adam Chmiel, dyrektor archiwum miejskiego w Krakowie, na powiaty polityczne; Gorlice, Grybów, Jasło, Krosno, Limanowa, Nowy Sącz i Nowy Targ.

Dr. Jan Ptaśnik, profesor uniwersytetu w Krakowie, na powiaty: Bochnia, Brzesko, Brzozowa, Dąbrowa, Kolbuszowa, Łańcut, Mielec, Nisko, Pilzno, Przeworsk, Ropczyce, Rzeszów, Strzyżów, Tarnobrzeg, Tarnów.

Zarządzenia te podajemy P. T. Rządcom kościołów do wiadomości i zastósowania się na wypadek inspekcyi dotyczącego konserwatora.

L. 2210.

Odczyty o chorobach zakaźnych.

„Porubstwo i wszelka nieczystość... niechaj nie będzie ani pomieniona między wami, jako świętym przystoi“ — tak upomina św. Paweł (Ef. V. 3). Niestety! nastały takie czasy, że jeżeli chcemy ratować najświętsze dobra jedynostek, ro-

dzin, narodu, ludzkości, to musimy nazwać po imieniu straszną zarazę, idącą w ślad za rozpustą, oraz jej skutki. Ponieważ jednak obawiamy się, by z jednej strony przez zbytnią swobodę w omawianiu tej ohydnej bolączki nie stępiono u wiernych wrodzonej wstydliwości, która jest ostoją anielskiej cnoty, z drugiej strony przez zupełne przemilczenie nie wytworzono lekceważenia zarazy, przeto niniejszem podajemy wskazówki postępowania w tej sprawie. 1. P. T. Duchowieństwo, samo ze swej strony, ma posłużyć się w tej walce z niebezpieczeństwem środkami wyłącznie nadprzyrodzonymi, które najlepiej odpowiadają i naszemu charakterowi i świętości naszych kościołów. Wielką usługę mogą nam w tym kierunku oddać Bractwa kościelne i Stowarzyszenia. 2. Wobec akcyi rozpoczętej przez Wydział lekarski Wszechnicy Jagiellońskiej, której celem przez odczyty dla dorosłych mężczyzn i zamężnych kobiet w miastach i miasteczkach urządzanych, położyć tamę szerzeniu się tej epidemii wśród zdrowych i dać wskazówki do ratowania się nieszczęśliwym, którzy czy to z własnej winy czy bez winy — gdyż i takich może być ogromna liczba — stali się pastwą chorób wenerycznych — winni Kapłani zachować życzliwą neutralność, o ile będą pewni, że lekarz-prelegent, zaproszony przez organizatorów odczytów z najbliższej okolicy, daje gwarancyę swą dotychczasową działalnością, iż w odczycie nie powie nic takiego, coby było niezgodne z zasadami katolickiej moralności. Poradzonem jest z takim prelegentem porozumieć się w sprawie granic i kierunku odczytu. Jeżeliby, tak co do granic jak i sposobu omówienia drażliwego i niebezpiecznego tematu, istniały uzasadnione obawy, wtedy należy zająć stanowisko oporne. Odczytom urządzanym na ten temat dla dziewcząt i młodzieży niedorosłej mamy nietylko odmówić poparcia, lecz nawet wręcz się im oprzeć.

L. 1748.

Wymiana krótkoterminowych bonów

I. i II. pożyczki wojennej na 40 letnie zapisy długu państwa V. pożyczki wojennej.

Po myśli okólnika c. k. Nam. z dnia 7. marca br. l. 41306/254 XIII. b. upoważniamy P. T. Duchowieństwo Naszej Dyecezyi i zachęcamy niniejszem do wymiany na 40-letnie zapisy długu państwa V. pożyczki wojennej krótkoterminowych bonów I. i II. pożyczki wojennej, o ile w takowych ulokowano w swoim czasie kapitały kościelne lub beneficyalne.

Rzeczą kompetentnych zarządów majątków fundacyjnych, kościelnych i t. p. będzie w celu przeprowadzenia wymiany złożyć za potwierdzeniem odbioru będące w ich posiadaniu bony skarbowe dwóch pierwszych pożyczek wojennych w najbliższym c. k. Urzędzie podatkowym, lub w c. k. krajowej Kasie skarbowej, dołączając zaopatrzoną w pieczęć cesyę, wystawioną po myśli obwieszczenia c. k. Ministerstwa skarbu z dnia 4. września 1872 Dz. u. p. Nr. 136, jakoteż sporządzony w dwóch egzemplarzach wykaz złożonych efektów.

O przeprowadzonej ostatecznie wymianie powinny zarządy majątków fundacyjnych, kościelnych i t. p. donieść c. k. Namiestnictwu, podając numery otrzymanych nowych zapisów dłużnych V. pożyczki wojennej.

L. 2124

Czas letni.

Z Prezydyum c. k. Namiestnictwa w Białej otrzymaliśmy reskrypt z dnia 27. marca br. L. 6634., który podajemy do wiadomości i ewentualnego pouczenia wiernych.

„W dzienniku ustaw państwowych z dnia 18. marca 1917. Nr. 115. ogłoszono rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 9. marca 1917., którem zaprowadza się także w roku bieżącym czas letni od poniedziałku 16. kwietnia 1917. do poniedziałku 17. września 1917. przez przesunięcie czasu o jednę godzinę.

Stosownie do tego przesunie się zegary dnia 16. kwietnia według dotychczasowego liczenia czasu o godzinie 2. rano o jedną godzinę naprzód, a dnia 17. września według zaprowadzonej tem rozporządzeniem osobnej rachuby czasu (czasu letniego) o godzinie 3. rano o jedną godzinę wstecz.

Wobec tego, że dnia 17. września 1917. godzina od 2. do 3. rano powtórzy się dwa razy, otrzyma celem uniknięcia pomyłek pierwsza godzina od 2. do 3. dodatek A, a druga godzina od 2. do 3. dodatek B.

Zmianę czasu w nocy z niedzieli na poniedziałek i między godziną 2. a 3. rano ustalono w porozumieniu z ces. niem. Rządem z uwagi, że w tej godzinie ruch kolejowy jest najmniejszy, a zatem to zarządzenie najłatwiej da się wprowadzić w życie.

O tem mam zaszczyt zawiadomić Najprzewielebniejszy Ordynaryat wskutek reskryptu Pana Ministra spraw wewnętrznych z dnia 16. marca b. r. L. 10943. w ślad pisma tutejszego z dnia 22. kwietnia 1916. L. 6103/pr. z prośbą o wydanie po myśli tego pisma dalszych stosownych zarządzeń“.

L. 2211.

Zachęta do pilnej uprawy roli.

Reskryptem z dnia 30. marca br. L. 8271. zwróciło się do nas z prośbą c. k. Ministerstwo W. i O., aby Duchowieństwo wpływało na ludność, by z nadchodzącą wiosną ze wszystkich sił przyłożyła się do uprawy roli. Chodzi bowiem o zyskanie środków żywności nie tylko dla pojedynczych rodzin, które posiadają grunta, ale dla wszystkich mieszkańców kraju i państwa. Nieprzyjaciel bowiem prowadzi wojnę na zabój bronią i odcięciem dowozu żywności z za granicy czyli wygłodzeniem. Musimy tedy wytężyć siły, aby tę walkę gospodarczą przetrzymać i zakusy nieprzyjacielskie przezwyciężyć.

Zechce tedy P. T. Duchowieństwo wpływać na lud, aby ze względu na grożące widmo głodu przyłożył się z całą siłą do uprawy roli.

Uroczyste nabożeństwo w Dzień Imienin Najjaśniejszej Pani Cesarzowej Zyty.

Dnia 27. kwietnia jako w dzień Imienin Najjaśniejszej Pani Cesarzowej Zyty polecamy P. T. Duchowieństwu parafialnemu odprawić uroczyste nabo-

żeństwo w sposób przepisany w Directorium Officii Divini dla tak zwanych nabożeństw dworskich.

Na to nabożeństwo należy zaprosić c. k. Władze państwowe i autonomiczne.

Polecenie.

Od wielu lat odczuwaliśmy wszyscy brak *nowego przekładu Pisma św.* na język polski, dotychczasowe bowiem tłumaczenie Wujka mimo niepospolitej wartości pod wielu względami nie odpowiadało już duchowi naszego języka i innym wymaganiom naukowym. Niezmiernie trudnej i żmudnej, lecz zarazem wdzięcznej pracy nowego przekładu Pisma św. na język polski, podjął się znany chlubnie ze swych prac naukowych Ks. Wł. Szczepański T. J., profesor Instytutu bibl. w Rzymie. Obecnie pojawiła się pierwsza najważniejsza część nowego przekładu Ksiąg świętych pod tytułem: „*Cztery Ewangelie*“, zawierająca wstęp, nowy przekład i komentarz. Nowym przekładem Ewangelii, który wszyscy kapłani polscy z radością i uznaniem powitać winni, oddaje Czcigodny Autor wielką przysługę całemu społeczeństwu, a zwłaszcza duchowieństwu polskiemu.

Dzieło O. Szczepańskiego opracowane nadzwyczaj sumiennie i wydane również starannie, zalecone i potwierdzone przez cały Episkopat polski, winno się wkrótce znaleść w rękach wszystkich kapłanów i wykształconych katolików.

Mutationes inter Venerabilem Clerum.

Praesentati: RR. DD. *Mucha Valentinus,* Admin. vac. Ecclesiae in Luszowice, ad idem beneficium; *Pałka Antonius,* Catecheta dirigens scholae claustr. VV. Clarissarum Vetero-Sandeciae, ad benef. in Lubzina et *Stabrawa Josephus,* Coop. expos. in Wola Rzędzińska, ad benef. in Mszana dolna.

Piis ad aram precibus commendatur:

Anima p. m. *Górka Jacobi,* Professoris Historiae eccl. in Seminario diocesano, qui die 8. Aprilis a. c. pie in Domino vita functus est. Societati precum adscriptus.

Z KONSYSTORZA BISKUPIEGO.

W Tarnowie, dnia 10. kwietnia 1917.

Ks. Dr Władysław Mysor
kanclerz

† Leon
Biskup

Nakładem Kleru Dyecezalnego. Z Drukarni Zygmunta Jelenia w Tarnowie.